

Croatian A: literature – Standard level – Paper 1
Croate A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Croata A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napišite književnu analizu **jednog** od dva navedena teksta. U svojoj morate odgovoriti na oba navedena pitanja-smjernice:

1.

Kao da me ima

Kupila sam božićni cvijet i maskirala se u ženu koja nešto očekuje od Nove godine. Novogodišnje drvce bljeska tamnoplavim odsjajem u kutu boravka. Kad se muž vratio s posla, pogledao me je s odobravanjem. On me voli maskiranu u sretnu ženu koja, jednom godišnje, naš dom pretvara u topli dom. Bacila sam mu se oko vrata, kad je ušao u boravak, i rekla mu glasom žene obučene u ženu punu osjećaja krivice, nisam stigla skuhati ručak, oprostite. Nema veze, rekao je moj muž. Bio je obučen u tolerantnog muža i u muža koji s odobravanjem gleda u ženu obučenu u ženu koja gleda u obučenog muža kao da zaista vjeruje da je on tolerantan muškarac, a ne samo muškarac obučen u takvog jednog muškarca. Skinuo je kaput i odijelo, odložio torbu, uvukao tijelo u trenerku, presvukao se u kućnog muškarca.

5
10
15
20
Ja sam ležala na kauču i držala ruke na trbuhu. Bila sam odjevena u ženu koja osjeća bolove ali ih ne želi spomenuti ni uznemiriti muža koji je ipak uskočio u kostim zabrinutog partnera. Boli li te nešto, pitao me glumac. Ne, ne, rekla sam odjevena u ženu koja ne želi svoju bol dijeliti okolo, praznici su. Ovih dana moramo biti sretni i blagi prema onima koji nas vole, ne smijemo ih opterećivati. Spremit ću ti kajganu rekao mi je muž u ulozi brižnog muža. A zapravo je vjerovatno moj pravi muž bio gladan muž koji nije želio biti u ulozi gladnog muža. Glumio je dobrog kuhara i muškarca koga usrećuje kuhanje ručka ženi koja leži na kauču u ulozi žene koja pati. Super, rekla sam ja, žena koja se ne može dignuti sa kauča, ali može nešto lagano pojesti. Muž je u plejer ubacio Mozarta obučen u muškarca koji želi ugoditi ženi koja voli Mozarta, iako ta žena ne voli Mozarta. Sklopila sam oči maskirana u ženu koja sluša Mozarta i u ženu koja želi ugoditi mužu maskiranom u muža koji želi ugoditi ženi. *Eine kleine Nachtmusik* zvonilo je našim toplim domom. Želudac mi se dizao od te gadne, male, noćne glazbe. Ali, da sam na kauču ležala obučena u sebe, da li bi moj muž bio obučen u zabrinutog kuhara? Obučena u sebe...

25
30
35
Tko sam ja? Da li sam prava ja žena koja želi skočiti sa kauča, tresnuti plejer u zid, skakati po disku i vrištati, prokleti Mozart, prokleti Mozart, prokleti Mozart?! To sam prava ja? Tko je moj muž? Godinama smo skupa. Nikad nije dignuo glas, opsovao, zaurlao... Zato jer sam ja stalno pod maskom kontrolirane žene? Mi se volimo beskrajno jer smo dvoje vrhunskih glumaca? Tko je režiser? Tko nas gleda? A ljudi oko nas? [...] Što ako ja moga muža uopće ne volim? A djeca? Moja dječica? I njih volim najviše na svijetu. A kad razgovaram sa svojim kćerkama? Da li je ona žena koja urla u slušalicu prava ja ili glumica koja igra zbunjenu, ljutitu, bijesnu, nesretnu, neshvaćenu majku? Borovi, pokloni, loptice, Djedovi Mrazovi... Ne postoji Djed Mraz, ni umjetni ni onaj od ljudskog mesa, koji u meni budi poriv da ga šutnem ili bar tresnem među noge. Jesam li prava ja samo nervozna žena koja ne može podnijeti tisuće Djedova Mrazova koji su poruka, vrijeme leti, život ide, bila si nigdje, napravila ništa? Prava ja samo je tužna gospođa maskirana u ženu srednjih godina koja šalje poruku, život je iza mene, ne bih se vratila! [...]

40
Jedemo kajganu. Moj je muž obučen u toplo ljudsko biće, ja sam odjevena u toplo ljudsko biće koje ima lagane bolove. Gleda nas mačka. Da li sam ona prava ja samo kad sam sama doma i kad govorim mački, dođi, zlato, mami svojoj? Ako sam to prava ja, ja sam mačka obučena u ženu? Ali i mačke su glumice. Što ako sam ja mačka koja nije mačka nego je tko zna što obučeno u mačku koja je obučena u ženu... Isuse! Ima li me?!

Vedrana Rudan, *Ja, nevjernica* (2006)

- (a) Opišite detalje i razvoj krize rodnog identiteta u obiteljskom životu pripovjedača.
- (b) Opišite način na koji struktura teksta, posebice ritam, doprinosi emotivnom naboju teksta.

2.

Zemlja

To od sve moje ljubavi?
O duge mlade godine
pune sunčeva plamena,
pune misli i žrtava
5 s kletog domaćeg kamena! —
Pa od sve moje ljubavi
da mi baš ništa ne osta,
baš ni plamička jednoga
da zgrijem dušu ozeblu
10 i ovo srce bjednoga. —
Od sve te moje ljubavi
ne osta ništa u meni,
tek ove misli sumorne:
talog sumnje i kajanja
15 na dnu duše umorne.
To — od sve moje ljubavi.

Ivo Andrić, *Ex Ponto, Nemiri, Lirika* (2004)

- (a) Opišite kako lirski subjekt dočarava sliku razočaranog domoljublja, te moguće razloge tog razočaranja.
- (b) Opišite lirske slike i njihovu smjenu u stvaranju lirskog ugođaja i značenja.